

UDENRIGSMINISTERIET

**Samråd om dansk våbeneksport til Israel i lyset af midlertidigt stop af en våbenleverance fra
USA til Israel**

Samrådsspørgsmål O

den 22. maj 2024

TALEPUNKT

Tak for ordet og tak til spørgerne.

Det er hævet over enhver tvivl, at situationen i Israel og Palæstina er dybt bekymrende. Og jeg kan sagtens forstå det store politiske fokus.

Jeg har tidligere svaret på en lang række, også meget tekniske, spørgsmål vedrørende Udenrigsministeriets rolle i den eksportkontrol der sker af danske udførsler til Israel.

Udenrigsministeriet skal høres af Rigspolitiet i både sager om direkte eksport af våben og forsvarsmateriel til Israel og i sager om eksport via et andet land med Israel som kendt slutbruger. Her foretages en konkret udenrigs- og sikkerhedspolitisk vurdering i overensstemmelse med Rådets fælles holdning for eksportkontrol og vores internationale forpligtelser i øvrigt.

Når Udenrigsministeriet vurderer sager om eksport af udstyr til Israel sker det ud fra en meget restriktiv tilgang og i overensstemmelse med Danmarks EU-retlige og internationale forpligtelser. Udviklingen i situationen i Israel og Palæstina sammen med andre forhold så som

udstyrets karakter og slutbrugeren indgår i Udenrigsministeriets udenrigs- og sikkerhedspolitiske vurderinger af konkrete ansøgninger om eksport til Israel.

Skærpelsen af Udenrigsministeriets tilgang blev indført den 25. marts 2024 og indebærer, at der anlægges en meget restriktiv linje i vurderingen af konkrete ansøgninger i forhold til kriterierne i Rådets fælles holdning og kravene i FN's våbenhandelstraktat.

Den skærpede tilgang betyder ikke, at Danmark vil suspendere al våbeneksport til Israel, idet ansøgninger fortsat vurdereres fra sag til sag.

Jeg er opmærksom på den amerikanske regerings udmelding om at sætte bestemte våbenleverancer til Israel på pause. Udmeldingen kom i forlængelse af Præsident Bidens udmeldinger om situationen i Rafah. Den amerikanske regering indikerede samtidig, at man vil tilbageholde yderligere leverancer af bomber, artillerigranater og andre offensive våben, hvis Israel påbegynder en større militæroperation i Rafah uden tilstrækkelige humanitære foranstaltninger og uden at tage hensyn til tæt beboede områder.

De amerikanske udmeldinger er naturligvis noget, der vidner om situationens alvor.

USA har – også i deres offentlige udmeldinger – være meget klare og understreget vigtigheden af, at Israel overholder deres forpligtelser i

forhold til den humanitære folkeret. Både når det gælder de militære operationer og facilitering af nødhjælp.

Det er samtidig vigtigt at påpege, at der ikke er tale om et generelt amerikansk eksportstop, men om en pause i forhold til bestemte våbenleverancer på baggrund af en konkret bekymring ift. situationen i Rafah. Den amerikanske regering har samtidigt slået fast, at man fortsat støtter Israel, herunder med militært udstyr.

Den amerikanske udmelding om at sætte bestemte våbenleverancer på pause illustrerer, at man fra amerikansk side er meget opmærksom på, hvordan amerikansk udstyr bliver anvendt i konflikten. Og på risikoen for, at de eksporterede våben anvendes til krænkelse af den humanitære folkeret. Og man er så også villig til at sætte handling bag ordene.

Den amerikanske beslutning giver på det foreliggende grundlag ikke umiddelbart anledning til at genoverveje den generelle danske linje i forhold til eksport af militært udstyr til Israel, der – som nævnt - i forvejen er meget restriktiv.

Jeg vil i den forbindelse gerne slå fast, at Udenrigsministeriet fortsat holder nøje øje med udviklingen i konflikten og er i løbende dialog med vores partnere. Det bemærkes i den forbindelse, at hovedparten af EU-landene ikke har indført et nationalt eksportforbud i forhold til Israel i lyset af den nuværende situation og som Danmark vurderer ansøgningerne fra sag til sag.

Og som jeg også tidligere har redegjort for, er det fortsat Udenrigsministeriets vurdering, at Danmarks tilgang til eksportkontrol til Israel er i overensstemmelse med vores EU-retlige og internationale forpligtelser.

Endnu engang tak til spørgerne. Jeg ser frem til at besvare jeres spørgsmål.